

Föreningshandbok

Det här dokumentet är till för dig som är aktiv i Naturskyddsföreningen i Göteborg. Syftet är att ge stöd och handledning i föreningsarbetet. Här finns praktisk information samlad om hur föreningen fungerar och hur man går till väga i olika delar av föreningsarbetet.

Detta är ett levande dokument som ska uppdateras kontinuerligt. För att vara säker på att du har den senaste versionen, följ länken till detta dokument från hemsidan. Kontrollera datumet för senaste uppdatering.

Om du har synpunkter på innehållet eller vill bidra med information, kontakta styrelsen, se hemsidan.

1	Naturskyddsföreningen	4
1.1	Det här är Naturskyddsföreningen	4
1.2	Riksföreningens historia och segrar	4
1.3	Naturskyddsföreningens värdegrund	4
1.4	Föreningens syfte, strategi och vision	4
1.5	Så här styrs föreningen	5
1.6	Naturskyddsföreningens verksamhetsriktlinjer	6
1.6.1	Föreningens 5 prioriterade områden	6
1.7	Föreningens policys	6
1.8	Återkommande aktiviteter i föreningens regi	8
1.8.1	Klädbytdagen	8
1.8.2	Naturvänliga veckan	8
1.8.3	Naturnatta	8
1.8.4	Ångens dag	8
1.8.5	Miljövänliga veckan	8
2	Naturskyddsföreningens organisation	9
2.1	Rikskansli	10
2.2	Länsförbund	10
2.3	Regionalt kansli - Region Väst, Göteborg	10
2.4	Lokala kretsar	11
2.5	Naturskyddsföreningens nationella nätverk	11
2.5.1	Nationella nätverk	11
2.5.2	Övriga nätverk	12
2.6	Medlemmarna	13
2.7	Föreningens globala arbete	13
2.8	Fältbiologerna	13
2.9	Studieförbundet	14
3	Naturskyddsföreningen i Göteborg	15
3.1	Kretsens lokala historia och segrar	15
3.2	Lokala policys	15
3.3	Kretsens organisation	15
3.3.1	Stadgar	15
3.3.2	Årsmötet	15
3.3.3	Kretsens styrelse	15
3.3.4	Intressegrupper	15
3.3.5	Valberedning	16
3.3.6	Revisorer	16
3.3.7	Ekonomi	16
3.3.8	Extern finansiering	16
3.3.9	Intressegrupper	17
3.4	Kretsens lokal	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.4.1	Bokning av mötes/konferensrum	20
3.4.2	Nycklar	20
3.4.3	Användning av dator, kopiator och skrivare	20
3.4.4	Post och postfack	20
3.4.5	Kök & mat	20
4	Kommunikation	21
4.1	Kommunikation från riksföreningen	21

4.1.1	Allmän information.....	21
4.1.2	Information till medlemmarna.....	21
4.2	Kommunikation från kansliet Väst	22
4.2.1	Allmän information.....	22
4.2.2	Information till medlemmarna.....	22
4.3	Kommunikation från kretsen.....	22
4.3.1	Allmän information.....	22
4.3.2	Information till medlemmarna.....	23
4.4	Media	23
4.4.1	Pressmeddelanden	23
4.4.2	Insändare och debattartiklar	23
4.4.3	Miljöjuridik, remisser mm.....	24
5	Checklistor och mallar	25
5.1	Planering av verksamhet och Årskalender	25
5.2	Planering av aktiviteter	25
5.3	Studieförbundet	25
5.4	Intressegrupp.....	25

1 Naturskyddsföreningen

1.1 Det här är Naturskyddsföreningen

I detta kapitel hittar du information om hur Naturskyddsföreningen i landet är uppbyggd. Föreningen har en nationell riksstyrelse som leder det nationella arbetet och föreningens anställda på rikskansliet i Stockholm och Handla Miljövänligt Kontoret Göteborg.

Föreningen har också regional verksamhet, organiserad i länsförbund och lokal, kommunal verksamhet organiserad i kretsar. I Göteborg heter den kommunala kretsen Naturskyddsföreningen i Göteborg och vi ingår i länsförbundet i Bohuslän. Läs mer om arbetet i Göteborg i kapitel 3.

1.2 Riksföreningens historia och segrar

Naturskyddsföreningen startades år 1909 av en grupp miljö- och naturengagerade personer och har idag vuxit till Sveriges största och äldsta miljöorganisation. Föreningen är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening för naturskydd och miljövärd.

Naturskyddsföreningen arbetar främst med att sprida kunskap och ha dialog med allmänheten om natur- och miljöfrågor, kartlägga miljöhot, skapa lösningar samt påverka politiker och myndigheter. Föreningen har idag en viktig position som opinionsbildare och påverkare inom natur- och miljöområdet. Vi har bland annat varit delaktiga i att skydda unika naturområden, förbjuda skadliga kemikalier, skärpa lagar samt infört världens tuffaste miljömärkning [Bra Miljöval](#). Trots att många segrar har vunnits finns det många kvar att sträva efter. Vi arbetar därför vidare mot en hållbar värld genom att skärpa klimatmålen, förbättra det ohållbara fisket, minska förekomsten av farliga kemikalier och mycket, mycket mer. Grunden för vårt arbete är kärleken till naturen, vårt gemensamma engagemang för en bra miljö och en envis tro på att samhället är möjligt att förändra. En förutsättning för föreningens arbete är att många vill vara med och påverka olika natur- och miljöfrågor.

1.3 Naturskyddsföreningens värdegrund

Det finns tre värdegrunder för föreningens verksamhet:

- **Att rädda naturens liv**
När naturen skövlas blir världen fattigare. En rik natur är livsviktig för välfärden för den växande befolkningen. Därför arbetar vi för att den biologiska mångfalden ska bevaras och få utvecklas. Lika viktigt är att stå upp för naturens rätt att existera för sin egen skull.
- **Att främja människors hälsa**
När miljögifter sprids och klimatet förändras hotas människors hälsa. Och när de gröna miljöerna försvinner blir tillvaron fattigare. Därför arbetar vi mot försämrade miljöskvalitet men också för naturupplevelser och rika naturmiljöer där människor bor och vistas.
- **Att verka för global solidaritet**
Miljökrisen och fattigdomen är gigantiska utmaningar som alla delar. Solidaritet mellan och inom generationer är avgörande för en hållbar utveckling. Därför samverkar vi globalt för en hållbar användning och rättvis fördelning av planetens resurser.

1.4 Föreningens syfte, strategi och vision

- Syftet med Naturskyddsföreningens verksamhet är att **rädda naturens liv, främja människors hälsa och verka för global solidaritet**, se ovan.

- Dessa syften nås genom att olika strategier:
 - att **väcka och underhålla kärleken till naturen,**
 - **stärka den gröna konsumentmakten och**
 - **att arbeta med politisk påverkan.**
- Föreningens vision är att **samhället ska anpassas efter naturens och människans förutsättningar.**

1.5 Så här styrs föreningen

Föreningen är organiserad nationellt i riksföreningen, regionalt i 24 länsförbund och lokalt i ca. 270 kommunkretsar. När du blir medlem i Naturskyddsföreningen blir du också automatiskt medlem i den lokalförening/krets där du är folkbokförd. Om du hellre vill tillhöra en annan krets meddelar du bara detta till rikskansliet så flyttas du över till valfri krets.

I dag finns det en krets i nästan alla Sveriges kommuner. Kretsarna ingår i länsförbund som har ansvar för regionala frågor och för samordning mellan kretsarna. Länsförbunden erbjuder också utbildning och seminarier för länets medlemmar och kretsaktiva. Kretsarna och länsförbunden är var för sig juridiska personer med eget ansvar.

Naturskyddsföreningen har även en fristående ungdomsorganisation som heter [Fältbiologerna](#). Fältbiologerna har egna stadgar, en egen styrelse och styr sin egen verksamhet. Se kapitel 2.8 Fältbiologerna.

Naturskyddsföreningens verksamhet styrs huvudsakligen av föreningens stadgar, beslut från stämman (årsmöte) och antagna policys. I stadgarna förklaras föreningens interna regler: hur föreningen styrs, och vad verksamheten ska leda till. Eventuella ändringar i stadgarna beslutas på riksstämman.

- **Riksstämman**
Riksstämman (årsmötet) är det högst beslutande organet och hålls vartannat, jämna, år. På stämman väljs bland annat riksföreningens styrelse. Verksamhetsberättelsen (vad man gjort föregående år) går igenom och [verksamhetsriktlinjer](#) (vad man planerar att göra) fastställs vart fjärde år. Verksamhetsriktlinjerna är vägledande för hela organisationens arbete och är en bra utgångspunkt för hela organisationen att planera vad vi ska göra och jobba i samma riktning.
- Riksstämman består av ombud från kretsar och länsförbund. Länsförbunden får sända *ett* ombud och kretsarna får sända ombud i relation till antalet medlemmar i kretsen¹ Fältbiologerna har också rätt att utse *ett* eget ombud. Enskilda medlemmar får också närvara vid stämman och har då yttrande- och förslagsrätt.
- Alla medlemmar kan lämna in motioner (förslag till beslut) till stämman. Sista dag för att lämna en motion är 31 januari samma år som stämman hålls. Riksstyrelsen behandlar alla motioner genom att ge samtliga motioner ett förslag till beslut. Motionerna och styrelsens förslag till beslut skickas sedan till alla kretsar och länsförbund (senast 45 dagar innan stämman). Motioner som kommer in för sent kan bli föremål för överläggning men kan inte beslutas om på stämman.
- **Rikskonferens**
De år (vartannat, udda) som riksstämman inte hålls genomförs istället en rikskonferens. Konferensen är rådgivande och öppen för alla medlemmar.
- **Riksföreningens styrelse**
Riksföreningens styrelse är föreningens högst beslutande organ när stämman inte är samlad. Styrelsen består av föreningens ordförande, två vice ordföranden, en skattmästare och åtta ledamöter. Fältbiologerna har en egen representant i riksföreningens styrelse.

¹ Kretsar får sända ombud till stämman beroende på antalet medlemmar i kretsen enligt följande:
upp till 1000 medlemmar = 1 ombud
1001-3000 medlemmar = 2 ombud
3001 eller fler medlemmar = 3 ombud.

- **Länsförbundsordförandekonferens**
Riksstyrelsen sammankallar alla länsförbundens ordförande till möte två gånger per år för konferens. Dessa möten är rådgivande.

Hur kan man som medlem påverka riksföreningen?

Den enskilde medlemmen kan påverka på flera sätt. Dels genom att vara aktiv i föreningen på lokal nivå och/eller på länsnivå, genom att skriva motioner till riksstämman och att delta på riksstämman själv.

Om man själv som medlem inte kan eller vill åka som ombud till riksstämman kan man vara med och påverka vem som åker som ombud från sin krets eller sitt länsförbund, genom att lämna ett förslag till styrelsen. Detta beslutas om på kretsens/länsförbundens styrelsemöten eller årsmöten (det kan vara lite olika i de olika kretsarna/länsförbunden). Genom att påverka vem som åker eller åka själv kan man påverka besluten om motioner och verksamhetsriktlinjer som fattas på riksstämman. Alla motioner som riksstämman bifaller kommer att ha genomförts av rikskansliet innan nästa riksstämma. Om man som medlem får sin motion bifallen på riksstämman så påverkar man också verksamheten. Alla medlemmar får skicka in motioner och alla medlemmar får delta på riksstämman. Man behöver däremot inte vara med på riksstämman bara för att man har skickat in en motion.

Motionsbeslut och verksamhetsriktlinjerna används som utgångspunkt på rikskansliet när den årliga verksamhetsplanen skrivs. Verksamhetsplanen för kommande år skrivs av kansliet och beslutas av riksstyrelsen på riksstyrelsens möte i slutet av oktober varje år. Resultatet av verksamhetsplanen kan sedan läsas i verksamhetsberättelsen som skrivs när året är slut. Verksamhetsberättelsen tas alltid upp på riksstämman.

1.6 Naturskyddsföreningens verksamhetsriktlinjer

Våra verksamhetsriktlinjer (VRL) är ett grundläggande dokument som beslutas demokratiskt vart fjärde år på riksstämman. VRL gäller alltså för fyra år och finns till för att ge en tydlig bild över vilka arbetsområden som ska lyftas fram under perioden och hur föreningen ska arbeta.

1.6.1 Föreningens 5 prioriterade områden

VRL omfattar hela föreningen och följer föreningens värdegrunder och strategier samt utgår från de fem prioriterade miljöområdena:

- Skog
- Jordbruk och livsmedel
- Klimat
- Miljögifter
- Marina ekosystem och fiske

Riksföreningen har till uppgift att stimulera länsförbunden, kretsarna och nätverken till att engagera sig i de prioriterade områdena. Varje krets, länsförbund och nätverk kan anpassa VRL till sina egna förutsättningar.

Att ta fram föreningens verksamhetsriktlinjer är en process där hela föreningen har möjlighet att delta. En av delarna i framtagandet är de rådslag som genomförs runt om i landet. Det är rikskansliets föreningsavdelning som planerar rådslagen. Ett syfte med rådslagen är att få fram underlag till verksamhetsriktlinjerna.

[Länk till VRL som pdf-dokument](#)

1.7 Föreningens policyer

Utöver de fem prioriterade områdena har Naturskyddsföreningen tagit fram policyer för många av de sakområden vi arbetar med, samt några som styr vårt interna arbete. Till de senare hör policyer beträffande resor inom föreningens verksamhet, jämställdhet och samarbeten med andra organisationer. Policyerna antas av

riksstyrelsen. Den som vill utveckla eller ändra i policyer kan vända sig till styrelsen eller lämna ett förslag, en motion, till riksstämman.

Naturskyddsföreningens policyer ska fylla flera syften. Dels ska de visa föreningens ståndpunkter för omvärlden, dels vara en ledning för vårt gemensamma natur- och miljöarbete inom föreningen för att detta ska bli sammanhållet och därmed mer effektivt. Policyerna är lite olika i längd och detaljrikedom, delvis för att de är skrivna vid olika tidpunkter och av olika personer. Flera policyer innehåller bakgrundsfakta och resonemang för att förklara hur vi kommit fram till våra ståndpunkter. [Här finner du alla policydokumenten i sin helhet.](#)

För kretsen kan det vara en god hjälp att sätta sig in i föreningens policyer för att känna till bakgrundsresonemang och fakta i olika frågor, och för att veta vad vi som nationell förening tycker. Några policyer är gamla och dessutom utvecklas våra ståndpunkter ibland i remissvar och andra dokument. Därför kan policyerna ibland sakna vissa krav som föreningen driver. Policyerna omarbetas efter motion från stämman eller efter beslut av riksstyrelsen. Nedan följer en kort beskrivning av innehållet i våra nuvarande policyer avseende sakområdena.

Genteknik

Frågor om genmodifierade organismer (GMO) engagerar många människor och genteknikens effekter berör frågor som Naturskyddsföreningen länge arbetat med. Genmodifiering medför inte bara möjligheter och risker för miljö och hälsa utan rör även andra etiska frågor som kräver eftertanke och hållbar förvaltning. Denna policy behandlar användning av genmodifierade organismer i vid mening i jordbruk, skogsbruk, vattenbruk och vissa andra områden, med fokus på utsättningar i miljön och effekter på miljö, hälsa och socioekonomiska aspekter. För mer ingående information om jord-, skogsbruk och marina frågor hänvisas till föreningens policyer på dessa områden. Policyn tar även upp frågor om genteknik i forskning och växt- och djurförädling, samt rätten till mångfalden och patentfrågor. Det medicinska området behandlas inte.

[Läs mer om Naturskyddsföreningens policy om genteknik](#)

Geologiska naturvärden

Policyn om geologi antogs 1998. Geologi är läran om jorden och de processer som ger upphov till berg och jord, dvs. till jordskorpa, mineral, bergarter och jordarter. Geologiska processer har även skapat förutsättningar för flora och fauna, liksom för jord- och skogsbruk. Policyn behandlar de geologiska och landskapsrelaterade aspekter som kan ligga till grund för biologiska och kulturbetingade värden.

[Läs mer om Naturskyddsföreningens policy om geologiska naturvärden](#)

Hav och marina ekosystem

Världens hav är allvarligt hotade. Under en alltför lång tid har mänskligheten överutnyttjat och förgiftat dem. Men det finns hopp. Exploaterade havsområden kan återhämta sig om människans påverkan begränsas och förutsättningarna är de rätta. Fiskbestånd svarar ofta relativt snabbt på minskat fisketryck. I den här policyn beskriver Naturskyddsföreningen vad som krävs för att havet ska återhämta sig.

[Läs mer om Naturskyddsföreningens policy om haven](#)

Jakt och viltförvaltning

Naturskyddsföreningen driver aktivt ett antal projekt för att bevara hotade arter, varav en del hotas av just jakt och förföljelse. Detta har bidragit till att Naturskyddsföreningen ibland uppfattats som en renodlad bevarandeförening som inte ser jakt och fiske som förenligt med sin verksamhet. Därför har denna policy fastslagits för att tydligt deklarerat föreningens ståndpunkter i jakt- och fiskefrågor.

[Läs mer om Naturskyddsföreningens jaktpolicy](#)

Jordbruk och livsmedelsförsörjning

Policyn antogs 1999.

[Läs mer om Naturskyddsföreningens jordbrukspolicy](#)

Miljögifter

Miljögiftspolicyn beskriver visionen om en giftfri miljö och hur vi tycker att vi ska ta oss dit. I visionen är

användningen och spridningen av ämnen som är farliga för hälsan och miljön stoppad, tack vare ett ansvarsfullt och offensivt agerande i politik och näringsliv och genom kraftfulla satsningar på ny kunskap om kemiska ämnen.

[Läs mer om Naturskyddsföreningens miljögiftspolicy](#)

Klimat, energi och transport

Naturskyddsföreningens klimatpolicy syftar till att påverka klimatpolitiken på global, europeisk och nationell nivå. I vår vision är effektivare energianvändning en given utgångspunkt. Denna policy visar vägen för de som vill agera för att alternativen ska blomma ut..

[Läs mer om Naturskyddsföreningens klimatpolicy](#)

Skog

I skogspolicyn sammanfattas Naturskyddsföreningens åsikter och visioner om skogen, skogsbruket och naturvården. Policyn handlar om kortsiktiga, konkreta mål och krav, men även om långsiktiga mål och möjliga vägar dit. Skogspolicyn beskriver det vi strävar efter; hur skogen och dess arter ska bevaras, samtidigt som den ska brukas på ett ekonomiskt och ekologiskt uthålligt sätt.

[Läs mer om Naturskyddsföreningens skogspolicy](#)

Samarbete

Naturskyddsföreningen samarbetar med en rad olika organisationer, däribland föreningar och företag, i syfte att sprida intresse för naturen och uppnå ökad miljönytta. Målen för våra samarbeten är bland annat att engagera fler människor för natur, miljö och hållbar utveckling, öka kännedomen om – och söka stöd för – vår verksamhet och våra mål, sprida kunskap inom våra verksamhetsområden samt verka för konkreta miljöåtgärder. Samverkan med andra är ett viktigt samspel och lärande där vi påverkar och påverkas.

[Läs mer om Naturskyddsföreningens samarbetspolicy](#)

1.8 Återkommande aktiviteter i föreningens regi

Återkommande aktiviteter med stöd från riksföreningen, kallas av rikskansliet för "Paletten".

1.8.1 Klädbytdagen

Sverige största klädbytdag arrangeras på våren över hela landet av Naturskyddsföreningen.

1.8.2 Naturvänliga veckan

Naturvänliga veckan under våren är en återkommande aktivitetsvecka för naturen. Aktiviteterna kan variera.

1.8.3 Naturnatta

Firas på världsmiljödagen, sammanfaller också med Nationaldagen, natten mellan den 5-6 juni. Aktiviteter genomförs runt om i landet för att uppleva den ljumma sommarnatten som kan vara magisk med fåglar, nattfjärilar och blommor.

1.8.4 Ängens dag

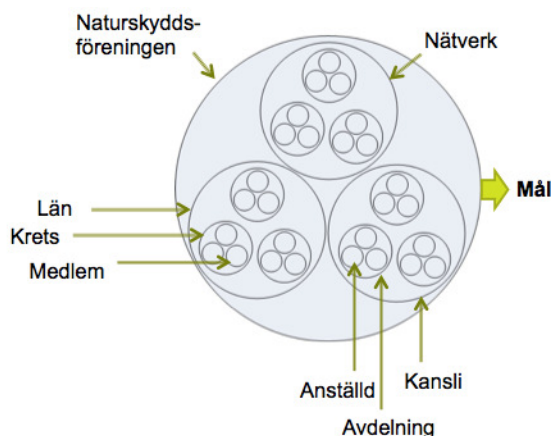
På ängens dag, första lördagen i augusti samlas Naturskyddsföreningens medlemmar på ett hundratal platser runt om i landet för att slå med lie och hålla ängsmarken öppen. I Göteborg sköter vi om en hagmark i Skändla på Hisingen.

1.8.5 Miljövänliga veckan

Firas vecka 40 varje år. Varje år finns det ett speciellt tema för veckan.

2 Naturskyddsföreningens organisation

I det här kapitlet förklaras föreningens alla delar. Riksorganisationen benämns härnäst ”Naturskyddsföreningen” och den lokala kretsen i Göteborg med ”Naturskyddsföreningen i Göteborg” Alternativt ”den lokala kretsen”.

Figur 1. Naturskyddsföreningens organisation

	Riksföreningen	Länsförbund	Kretsen	Nätverk
Geografisk omfattning	Nationellt	Länet ²	Kommunen	Nationellt
Högsta ledning	Riksstyrelse	Styrelsen i länsförbundet	Kretsstyrelse	Löst sammansättning efter intresseområde
Anställd personal	Rikskansliet, Stockholm och Göteborg	Kansli väst, Göteborg	-	Anställd samordnare på rikskansliet
Högsta styrande dokument	Riksstadgar	Länsstadgar	Kretsstadgar	Inget, ev en policy i sakfrågan
Högsta beslutande möte	Riksstämman	Länsstämman	Årsmöte	Finns ingen
Kommunikation, internt	-Medlemstidningen Sveriges Natur -Årets bok -Kretsbrief till förtroendevalda -Veckobrev till alla medlemmar - Naturkontakt, vårt medlemsforum -	-E-nyhetsbrev från kansli väst	-Programblad, i Sveriges Natur -E-nyhetsbrev till medlemmarna	Ev. grupp på Naturkontakt eller maillista. Olika mellan nätverken
Kommunikation, externt	-Hemsida -Facebook -Instagram	-Hemsida -Facebook	-Hemsida -Facebook, kretsen -Facebook, intressegrupper	Olika mellan nätverken

Tabell 1. Naturskyddsföreningens organisation

² För Göteborg, enligt den tidigare länsindelningen, nu landskapet, Bohuslän

2.1 Rikskansli

Naturskyddsföreningen har rikskansli i Stockholm och i Göteborg. Drygt 100 personer arbetar på rikskansliet. På rikskansliet i Stockholm sköts det administrativa arbetet samt arbetet med att genomföra delar av de beslut som tas på riksstämman och som sammanfattas i [Verksamhetsriktlinjerna \(VRL\)](#). Handla Miljövänligt kontoret ligger i Göteborg. Rikskansliet gör även varje år en verksamhetsplan (VP) som beslutas av riksstyrelsen och som ska genomföras av kansliet.

Rikskansliet är uppdelat i olika avdelningar:

- **Skog och naturvård**
- **Hav, jordbruk och juridik**
- **Miljögifter**
- **Klimat, energi och transporter**
- **Global samordning** omfattar vårt samarbete med SIDA
- **Handla miljövänligt** (i Göteborg). Kansliet arbetar med miljömärkningen Bra Miljöval, Miljövänliga veckan mm
- **Föreningsavdelningen** är ansvariga för stöd och utveckling av föreningen tillsammans med kretsar, länsförbund och nätverk
- **Övrig administrativ personal**, t.ex. IT, kommunikation, marknad, personal mm
- **Redaktionen** för medlemstidningen Sveriges Natur

2.2 Länsförbund

Naturskyddsföreningen är indelat i 24 länsförbund som i princip följer de gamla länsindelningarna för Sverige. Göteborgskretsen ingår i Länsförbundet i Bohuslän. Länsförbunden arbetar regionalt med föreningens syften och följer föreningens stadgar. Länsförbunden stöttar även kretsarna i regionen och samordnar arbetet med regionala natur- och miljöfrågor. Många länsförbund erbjuder även utbildningar för medlemmarna.

Alla medlemmar som bor i länsförbundets geografiska område blir automatiskt medlemmar i länsförbundet om de inte själva har bytt till ett annat län. Länsförbunden styrs av en styrelse som väljs på länsstämman (länsstämman hålls en gång per år i varje länsförbund). Till stämman sänder kretsarna ombud (antalet ombud beror på antalet medlemmar i kretsen [\[1\]](#)). Alla som är medlemmar i föreningen får vara med och får yttra sig vid länsstämman men det är bara ombuden som får rösta i besluten.

[1] Kretsar får sända ombud till länsstämman beroende på antalet medlemmar i kretsen enligt följande:
upp till 1000 medlemmar = 4 ombud
1001–2000 medlemmar = 5 ombud
2001 eller fler medlemmar = 6 ombud

2.3 Regionalt kansli – Region Väst, Göteborg

I landet finns det 10 regionala kanslier med mellan en till tre anställda. De regionala kanslierna har en viktig funktion i att förmedla information och koordinera aktiviteter i regionen.

Naturskyddsföreningens fem länsförbund i Västra Götaland och Halland har tillsammans ett regionalt kansli. Kansliets roll är att stödja länsförbund och kretsar för att få till mer aktivitet och ett ökat samarbete i regionen.

Det regionala kansliet har till uppgift att:

- samordna de fem länsförbundens gemensamma intressegrupper och verksamhet
- fungera som kontaktpunkt för, och ge service till, regionens kretsar och länsförbund
- planera och genomföra efterfrågade utbildningar/kurser

I region Väst finns fem länsförbund och 53 kretsar:

- Bohuslän - 15 kretsar

- Halland - 6 kretsar
- Norra Älvsborg - 12 kretsar
- Skaraborg - 15 kretsar
- Södra Älvsborg - 5 kretsar

2.4 Lokala kretsar

Naturskyddsföreningen har lokalavdelningar (kretsar) nästan överallt i landet. Det finns totalt ca. 270 kretsar runt om i Sverige. Varje krets är en egen juridisk enhet med egna stadgar och egen styrelse. Vanligtvis är kretsarna lokalt verksamma. Kretsen bevakar natur- och miljöfrågor och verkar för ett hållbart samhälle i sitt närområde. Många kretsar anordnar även olika typer av aktiviteter, som t.ex. naturguidningar för att främja människornas kärlek till naturen. Varje krets bestämmer själv hur den utformar sin verksamhet i överensstämmelse med föreningens stadgar.

Kretsarbete i intresse-/arbetsgrupper

Ett bra och beprövat sätt att organisera kretsens verksamhet är att jobba i arbets- eller intressegrupper. I Göteborgskretsen benämns dessa intressegrupper. Det kan finnas olika intressegrupper inom olika frågor beroende på vad kretsen anser att det är viktigt att jobba med och vilket intresse som finns bland kretsens medlemmar. Exempel på intresseområden kan vara: skog, handla miljövänligt, äng och klimat. Läs mer om intressegrupper i kapitel 3, [Intressegrupper](#).

2.5 Naturskyddsföreningens nationella nätverk

Ett nätverk inom Naturskyddsföreningen är en nationell grupp medlemmar i föreningen som delar samma intresse för ett sak- eller kompetensområde. I nätverket utbyter medlemmarna idéer, erfarenheter och kunskaper kring frågan och/eller genomför aktiviteter för att nå gemensamma mål eller visioner för detta område. Vissa nätverk är tidsbegränsade och avslutas när uppgiften är löst eller målet är nått.

Ett nätverk kan utses av riksstyrelsen till att bli ett så kallat nationellt nätverk. I de nationella nätverken arbetar man långsiktigt med planer för två eller fler år framåt. Vem som helst som är med i föreningen och som är intresserad av en viss fråga kan vara med i ett nätverk, det spelar alltså ingen roll var i landet man bor.

2.5.1 Nationella nätverk

I nuläget finns sex nationella nätverk, ett för varje prioriterat miljöområde, samt Handla Miljövänligt:

• Skogs nätverket	Skog i nord och syd
• Mat- och jordbruksnätverket	Jordbruk och livsmedelsfrågor
• Klimatnätverket	Klimatförändringar
• Kemikalienätverket	Miljögifter i samhälle och natur
• Havsnätverket	Marina ekosystem och fiske
• Handla Miljövänligt nätverket	Konsumtionsfrågor, Miljövänliga veckan

Skogs nätverket

- Arbetar med skogsinventeringar i hela landet. Du kan som nätverksmedlem vara volontär och delta i inventeringsarbete med kunniga inventerare.
- Arbetar med kurser och nätverksträffar för kunskapsutbyte och information.
- I skrivande stund är Skogs nätverkets hemsida under omarbetning och nätverket saknar koordinator.
- Lättast finner du information via Skogs nätverket på Facebook.

Mat- och jordbruksnätverket

- Arbetar med jordbrukets miljöfrågor och global livsmedelsförsörjning.
- Hjälper rikskansliet att föra ut miljöbudskap och öka utbytet av kunskaper om jordbruk i hela landet genom kampanjer, e-nyhetsbrev, seminarier, studiebesök och nätverksträffar.
- Ett samarbete med vängrupper i Syd har utvecklats.

Klimatnätverket

- Arbetar för att Sverige ska bli ett föregångsland i klimatarbetet och skynda på omställningstakten.
- Vill skapa starka nätverk av opinionsbildare.
- Vill sprida kunskap och visa på lösningar.
- Vill påverka beslutsfattare.
- Vill visa på vägar till lokalt engagemang.
- Flera länsförbund och kretsar driver lokala frågor med globala aspekter, ordnar utbildningar, föreläsningar, studiecirklar mm. för att sprida kunskap och väcka opinion.
- Nätverksträffar för utbyte av kunskaper och inspiration arrangeras.

Kemikalienätverket

- Arbetar för att sprida kunskap om kemikalier farliga för miljö och människor över hela världen.
- Vill ge råd och tips om hur man ska undvika farliga kemikalier.
- Arbetar med kartläggningar och undersökningar, omvärldsbevakning, debattartiklar, kontakter med myndigheter och företag.
- Ordnar seminarier, föredrag och andra aktiviteter riktade till allmänheten.
- Ordnar nätverksträffar för kunskapsutbyte.

Havsnätverket

- Arbetar med havs-och vattenmiljöfrågor.
- Hjälper rikskansliet att föra ut miljöbudskap genom samordnade insatser i hela landet.
- Ordnar kampanjer, seminarier, utbildningar och nätverksträffar för ökat kunskapsutbyte och inspiration.
- Flera länsförbund längs kusterna har vatten-och miljögrupper som driver regionala frågor för opinionsbildning och politisk påverkan.

Handla Miljövänligt nätverket

- Arbetar bl.a. med att genom konsumentmakt påverka utbudet av varor i en grön och miljövänlig inriktning.
- **Miljövänliga veckan**, vecka 40, genomförs årligen i hela landet sedan 1988 - 89. Temat för veckan varierar ex. på tidigare teman är: Byt till EKO, Antiscampikampanj mot ”jätteräkor”, kampanjer för Eko-bananer och kaffe. Arbetet med Miljövänliga veckan genomförs i samarbete med riksföreningen och representanter för kretsar och länsförbund (länskontaktpersoner) deltar i planering och framtagande av material. Inför Miljövänliga veckan ordnas länsträffar för att sprida informationen till kretsarna.
- **Klädbytdagen** genomförs varje vår över hela landet sedan några år. Informationsmaterial tas fram av riksföreningen och de lokala kretsarna håller i arrangemangen.
- **Miljövänliga dagen** temadag om t.ex. återvinning av elektronik och batterier.

2.5.2 Övriga nätverk

Utöver de nationella nätverken finns även följande nätverk. Nätverken finns på Naturkontakt, se avsnitt Naturkontakt, 4.1.2.3.

Miljörättsnätverket samlar aktiva inom Naturskyddsföreningen som vill öka sin kunskap om miljörättsliga frågor och driva ärenden. Nätverket utbyter idéer, stödjer och inspirerar varandra. När du är med i nätverket får du inbjudningar till nätverkets träffar och kurser i miljöjuridik.

Närnaturguiderna genomför guidningar i närnaturen och berättar om de ekologiska sambanden, den kultur och historia som format närnaturen samt vikten av en hållbar utveckling. Guiderna ordnar även utbildningar i guideteknik och stöttar regionala guidenätverk runt om i landet.

Nej till uranbrytning syftar till att fungera som kunskapsbank och sprida information om uran och uranprospektering i Sverige.

Hackspettsnätverket: arbetar för att bevara den vitryggiga hackspetten genom att bl a kartlägga fågelns livsmiljöer och ansvara för de utplanteringar som görs årligen.

Gruvnärigen togs upp som ett av de prioriterade arbetsområdena på Naturskyddsföreningens riksstämma 2014. En Nationell Gruvarbetsgrupp, bestående av representanter från berörda länsförbund, arbetar i skrivande stund med att utforma informations- och kontaktvägar.

Det finns även **nätverk på lokal och regional nivå**. Dels kan man vara medlem i de nationella nätverken som enskild medlem. Dels kan man bilda en intressegrupp och som grupp ingå i de nationella nätverken. I Bohuslän finns ett inofficiellt nätverk där man arbetar med strandskyddsfrågor över hela regionen.

2.6 Medlemmarna

Naturskyddsföreningen har drygt 220 000 medlemmar varav drygt 12 000 i Göteborgs kommun och medlemsantalet ökar (2015).

Naturskyddsföreningen är en demokratisk folkrörelse vilket innebär att du som medlem kan vara med och påverka vilka frågor som föreningen ska driva. Naturskyddsföreningens alla medlemmar tillhör en lokalförening (krets), ett länsförbund och riksföreningen. Alla medlemmar är välkomna att följa med på de aktiviteter som arrangeras, men man kan även välja att engagera sig ännu mer i föreningen. Alla medlemmar har rösträtt på sin lokalförenings årsmöte och som medlem kan man också bli vald till olika förtroendeuppdrag i hela föreningen. Medlemmarna får skriva motioner till kretsens årsmöte, länsförbundets och riksföreningens stämma.

Det finns olika medlemskap, för aktuella kostnader se hemsidan:

Ungdomsmedlem: Är du under 26 år kan du bli ungdomsmedlem. Om du vill så ingår ett medlemskap i fältbiologerna (Naturskyddsföreningens ungdomsorganisation) utan extrakostnad.

Enskilt medlemskap: Är du över 26 år och bor själv så är antagligen ett enskilt medlemskap det som passar bäst för dig.

Familjemedlemskap: Är du över 26 år och bor tillsammans med din familj eller med en sambo så är det vanligt med ett familjemedlemskap. Detta innebär att alla i familjen är med.

2.7 Föreningens globala arbete

Naturskyddsföreningen verkar för att rädda naturens liv, främja människors hälsa och arbeta för global solidaritet. Därför samarbetar vi sedan 80-talet med folkrörelser och miljöorganisationer i hela världen. Naturskyddsföreningen får även ekonomiskt bidrag från Sida för att stötta våra samarbetspartners.

[Läs mer om Naturskyddsföreningens globala arbete](#)

2.8 Fältbiologerna

Fältbiologerna är Naturskyddsföreningens fristående ungdomsorganisation för åldrarna 6 - 25 år.

Naturskyddsföreningen delfinansierar Fältbiologernas verksamhet och Fältbiologerna är erbjudna en plats i styrelserna i Naturskyddsföreningens riksförening, länsförbunden och kretsarna. De är liksom Naturskyddsföreningen partipolitiskt och religiöst obundna. Fältbiologerna har som sina viktigaste uppgifter att stimulera till ökad kunskap och förståelse om hur naturen fungerar samt verka för ett resursbevarande samhälle. För att nå sina mål arbetar föreningen med att bland annat anordna utflykter, fältbiologiska undersökningar, kurser, studiecirklar, sammankomster och läger. Fältbiologerna informerar och engagerar medlemmar även i konflikter som rör människans utnyttjande av naturen och ger ut tidskriften "Fältbiologen" till sina medlemmar. I ett ungdomsmedlemskap i Naturskyddsföreningen ingår även ett medlemskap i Fältbiologerna.

[Läs mer om Fältbiologerna](#)

2.9 Studieförbundet

Naturskyddsföreningen är medlem i Studieförbundet som har ett statligt uppdrag att stödja Naturskyddsföreningens och andra medlemsorganisationers folkbildningsverksamhet. Studieförbundets speciella profil är natur, djur, miljö och kultur.

Naturskyddsföreningen får ekonomiskt stöd av Studieförbundet för lokala arrangemang om de genomförs i samarbete med Studieförbundet. Genomförda aktiviteter ska redovisas till Studieförbundet för att få ekonomisk ersättning.

Bra att veta är att Naturskyddsföreningen som medlemsorganisation, har möjlighet att nominera medlemmar till Studieförbundets styrelser.

3 Naturskyddsföreningen i Göteborg

3.1 Kretsens lokala historia och segrar

Naturskyddsföreningen i Göteborg grundades 1959. Idag har vi drygt 12 000 medlemmar (2015).

3.2 Lokala policys

Idag finns det inte några lokala policys, men det kan vara bra att styrelsen arbetar fram policys i samråd med andra intresserade i kretsen för områden med målkonflikter, t.ex. infrastrukturutveckling.

3.3 Kretsens organisation

Kretsen består av en styrelse och ett antal intressegrupper. Alla i kretsen är ideellt engagerade.

3.3.1 Stadgar

Stadgarna för Naturskyddsföreningen i Göteborg definierar medlemskap, verksamhet och vad som gäller för årsmötet m.m. Stadgarna finns på kretsens hemsida.

3.3.2 Årsmötet

Årsmötet, som kretsens årsstämma kallas, är kretsens högsta beslutande organ. Årsmötet skall hållas årligen i mars månad och kallelse ska utgå minst 30 dagar innan stämman på sätt som styrelsen finner lämpligt.

Förslag till årsmötet från medlem kallas motion och ska göras skriftligen till styrelsen senast den 1 februari. Skicka förslaget som mail till: goteborg@naturskyddsforeningen.se

3.3.3 Kretsens styrelse

Kretsens styrelse ska bestå av minst 5 personer enligt stadgarna. Antal beslutas år för år på årsmötet. Styrelsen är då årsmötet inte är samlad, kretsens beslutande organ.

Styrelsen sammanträder normalt 11 gånger per år: en gång per månad med uppehåll i juli. Mötesdatum bestäms normalt i förväg för hela verksamhetsåret och presenteras på webbsidan för att underlätta för de som vill inkomma med ärenden. Uppgifter om mötesdatum finns på hemsidan.

3.3.3.1 Styrelsens uppgifter och roller

Styrelsen består av några fasta roller samt ett antal andra ansvarsområden som fördelas mellan styrelsemedlemmarna. Ordförande är den enda post som väljs av årsmötet. Övriga fasta styrelseposter, första och andra vice ordförande, kassör och sekreterare, beslutar styrelsen själv vid det första styrelsemötet efter årsmötet, det så kallade konstituerande mötet. Styrelsen beslutar själv över vilka ansvarsområden som ska finnas och vem som förvaltar dessa. Nivån på ansvarsområde bestäms av varje individ beroende på tid, möjlighet och intresse mm.

Förslag på ansvarsområden:

- Webbansvarig - samordna uppdateringen på hemsidan och kretsens Facebook-grupp
- Lokalansvarig - ansvarar för alla praktiska frågor kring lokalen
- Gruppansvarig - ansvarar för samordning och kommunikation mellan styrelse och intressegrupper
- Programansvarig - ansvarar för sammanställning av aktivitetsprogrammet tillsammans med gruppansvariga
- Kommunikationsansvarig - ansvarig redaktör för utskick av e-nyhetsbrev och annan information till medlemmarna
- Medlemsansvarig - ansvarig för kommunikation med nya medlemmar

3.3.4 Intressegrupper

Intressegrupperna har verksamhet inom ett specifikt intresseområde, verkar under styrelsen och har rapporteringsansvar till denna. Detta gäller bl.a. verksamhetsplan och budget, samt rapportering till kretsens årliga verksamhetsberättelse.

3.3.5 Valberedning

Valberedningen består av en sammankallande och därtill så många ledamöter som årsmötet beslutar. Valberedningen lägger fram förslag om:

- hur många ledamöter och suppleanter som ska ingå i styrelsen,
- vem som skall väljas till ordförande,
- ordinarie ledamöter i styrelsen,
- ev. suppleanter i styrelsen,
- revisorer och
- revisorssuppleanter

Förslaget överlämnas till den sittande styrelsen så att den kan förbereda det kommande årsmötet.

Efter årsmötet meddelar valberedningen resultatet av årsmötet till berörda.

3.3.6 Revisorer

Kretsen har två revisorer och två revisorssuppleanter som väljs på årsmötet. Revisorerna genomför en *redovisningsrevision* vilket är en granskning och bedömning av räkenskaperna och årsredovisningen. Revisorerna är även ansvariga för den så kallade *förvaltningsrevisionen* vilket är en granskning av styrelsens beslut huruvida de är i enlighet med lagar, stadgar, stämmobeslut m.m. Revisorerna kan även utföra verksamhetsrevision.

3.3.7 Ekonomi

Kretsens huvudsakliga inkomst kommer från medlemsåterbäringen. Riksorganisationen är mottagare för hela medlemsavgiften som inbetalas från varje medlem. Av medlemsavgiften går sedan 3 500 kronor (i grundavgift per krets) och 20 kronor per medlem tillbaka till kretsen. Detta kallas återbäring. Övriga ekonomiska medel kommer från eventuella sökta projektbidrag från riksföreningen eller externa aktörer.

3.3.7.1 Ersättning för utlägg

Vid medverkan vid möten, riksstämman eller utbildningar utgår ersättning för utlägg i form av resor och logi. Beslut om ersättningen ska tas på styrelsemöte innan bokning/deltagandet. Undantag kan ske vid särskilda omständigheter efter styrelsebeslut.

Som princip gäller att ersättning utgår motsvarande:

- Boende enligt normalpris på orten.
- Resa motsvarande andra klass med tåg. Vid stor tidsvinst alt brist på kollektivtrafik kan körersättning utgå enligt gällande skattefri milersättning.

Ansökan om ersättning för utlägg ska ske på avsedd blankett. På blanketten ska anges ändamålet med resan, alltså varför resan gjordes, vem du representerade (styrelsen/intressegrupp eller annan) och vilket möte du närvarade på. Blanketten finns på hemsidan.

3.3.8 Extern finansiering

3.3.8.1 Projektmedel från riksföreningen

En intressegrupp, styrelsen själv eller ett antal medlemmar som vill driva större och mer kostsamma projekt kan via styrelsen ansöka om projektmedel från riksföreningen.

Projektmedelsansökningar

Styrelsen skickar in godkända projektmedelsansökningar till riksföreningen två gånger per år, 1 april och 1 oktober. Varje grupp ska meddela styrelsen, till styrelsemötet senast månaden innan, att de planerar att skicka in ansökan. Datum för styrelsemöten finns i förväg, årsvis, på kretsens hemsida. Ansökan innehåller oftast en del

egenfinansiering från kretsen och denna ska godkännas av styrelsen och ansökan ska sedan signeras samt skickas in av ordförande.

Anvisningar för projektmedelsansökningar finns på riksföreningens hemsida. Tänk på att det är större chans att få projektbidrag om projektet knyter an till något av riksföreningens prioriterade områden och ger möjlighet att värva nya medlemmar.

Projektredovisning

Efter projekttidens utgång skall projektredovisning göras. Ansvarig för att detta görs är projektledare. Vanligen innehåller redovisningen en textdel som beskriver vad som har gjorts och hur projektets mål har uppnåtts, samt en ekonomidel som redovisar projektets kostnader. Den ekonomiska delen görs i samarbete med kassören. Hela projektredovisningen ska godkännas av styrelsen som sedan skickar den till riksföreningen.

Det är viktigt att projektredovisningen görs inom utsatt tid. Bidrag som inte har gått åt till det de en gång beviljats för, ska återbetalas. I de fall tidigare projekt är oredovisade kan utbetalningar till nya projekt komma att stoppas.

3.3.8.2 Extern finansiering från andra aktörer

En intressegrupp, styrelsen själv eller ett antal medlemmar får gärna söka externa medel från andra organisationer, offentliga såväl som privata. Ska projektet drivas i Naturskyddsföreningen namn måste kontakt tas med styrelsen. Exempel på aktörer att söka medel hos är:

Studiefrämjandet

Studiefrämjandet ger bidrag för exempelvis studiecirklar, kurser, utåtriktade arrangemang och andra föreningsaktiviteter. En grupp kan även få hjälp med lokal, marknadsföring av arrangemang, material till studiecirklar m.m. För mer information för ansökan om bidrag se checklista "Studiefrämjandet".

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket delar varje år ut medel till ideella miljöorganisationers arbete. Ansökan görs vanligen på våren och ska först godkännas av styrelsen.

Västra Götalandsregionens miljönämnd

Västra Götalandsregionens miljönämnd delar ut pengar till regionala miljöprojekt fler gånger om året:

<http://www.vgregion.se/sv/Vastra-Gotalandsregionen/startside/Miljo/Bidrag-till-miljoprojekt/>

För stöd till seminarium, konferenser eller liknande så delas ett bidrag om högst 50 000 kronor. En särskild ansökningsblankett finns för detta.

Din Els miljöfond

Så här beskrivs fondens inriktning på DinEls hemsida: "DinEl Miljöfond syftar till att stödja projekt som ger ny kunskap om, eller sprider kunskap kring, utveckling mot uthålliga energisystem. Fokus ligger på elproduktion från förnybara energikällor och effektiv energianvändning."

3.3.9 Intressegrupper

Om man som medlem är särskilt intresserad av en specifik fråga och känner att man vill engagera sig i denna kan man gå med i någon av de intressegrupper som finns i kretsen. Intressegrupper är kretsens arbetsgrupper i sakfrågor. Detta kapitel är tänkt att underlätta och förtydliga intressegruppernas arbete.

Aktuella intressegrupper finns förtecknade på kretsens hemsida. I januari 2016 fanns följande intressegrupper listade på föreningens hemsida:

- [Handla Miljövänligt-gruppen](#)
- [Havsnätverket Väst](#)
- [Kemikalienätverket Göteborg](#)
- [Klimatgruppen](#)
- [Naturguidning](#)
- [Naturvårdsgruppen](#)

- [Natursnokarna](#)
- [Ängsgruppen](#)

Om det inte finns någon intressegrupp inom ett visst område kan enskilda medlemmar starta en ny grupp kring ett gemensamt intresseområde inom ramen för Naturskyddsföreningens verksamhet. Om man som medlem vill starta en ny intressegrupp ska kontakt tas med styrelsen.

Intressegruppen kan med fördel tillhöra eller samarbeta med något av de rikstäckande nätverken om det finns ett sådant inom aktuellt intresseområde. För att se vilka nationella nätverk som finns, se [Nationella nätverk](#), kap 2.5.1.

3.3.9.1 Intressegruppens funktion, kommunikation m.m.

- Intressegruppen utser en person som sammankallande.
- Sammankallande är kontaktperson för gruppen gentemot styrelsen och utåt mot övriga medlemmar och allmänheten.
- Sammankallande har sina kontaktuppgifter i form av telefonnummer och mailadress på intressegruppens sida på kretsens hemsida.
- Förutom kontaktuppgifter ska gruppen ha en aktiv flik på hemsidan med beskrivning av syftet med gruppen, aktuella mötesdatum samt aktuell information om gruppens aktiviteter. Naturskyddsföreningen är en demokratisk medlemsorganisation och arbetet ska vara tillgängligt för alla medlemmar.
- Sammankallande är lämpligen den som kallar till möten och håller i gruppens kontinuitet.
- Intressegrupperna är inom ramen för föreningens värdegrunder, syfte och strategier i övrigt fria att skapa och utforma arbetsätt och aktiviteter efter sina egna önskemål. Dock är det viktigt att styrelsen informeras om vad som planeras. Detta för att vi aktiva inom kretsen ska veta vad som händer i kretsen och vara en samlad förening mot medlemmar och samhälle. Information till styrelsen är också viktig om aktiviteten innebär kontakt med media, så att uttalanden mm. stämmer överens med Naturskyddsföreningens nationella och eventuella lokala policys och åsikter.
- Debattartiklar och svar på remisser ska undertecknas av ordförande eller vice ordförande.
- Intressegruppernas kontakter sinsemellan och med styrelsen ska upprätthållas via ett gruppforum som någon/några personer utsedda av styrelsen ansvarar för. Minst två möten bör hållas per år. Gruppforum avser att vara den *kontinuerliga* kontakten mellan grupperna samt till/från styrelsen förutom de kontakter som sker utifrån intressen och verksamhetsbehov.
- Den sammankallande ansvarar vid gruppens ev. nedläggning för att uppdatera hemsidan om gruppens status.

3.3.9.2 Rapportering

Verksamhetsplan

Varje grupp ska inkomma till styrelsen med en verksamhetsplan senast den 15 februari. Om gruppen avser att söka pengar för aktiviteter från styrelsen ska en ansökan bifogas verksamhetsplanen. Om gruppen under året behöver pengar till aktiviteter som inte finns med i verksamhetsplanen finns det möjlighet att ansöka om kretsmedel löpande under året.

Verksamhetsplanen bör innehålla:

- Programförklaring, dvs. gruppens vision och syfte – varför ska föreningen satsa pengar på just denna grupp?
- Planerade/önskade aktiviteter under året, rangordnade i prioritetsordning för att styrelsen lättare ska kunna prioritera mellan och inom grupperna om det inte finns pengar till alla gruppernas aktiviteter.
- Uppskattad kostnad per aktivitet.
- Eventuella projekt (som finansieras helt eller delvis av externa pengar).

Gruppen bör ha följande i åtanke när verksamhetsplanen utformas:

- Riksföreningens prioriterade områden, på grund av att detta styr riksföreningens projektmedelstildelning (gäller framförallt om gruppen också tänker söka projektmedel från riks).

- Att gärna ha med aktiviteter som kan ge en punkt i programbladet och marknadsföra föreningen utåt.
- Att gärna ha med aktiviteter som främjar medlemsvärvning.
- Att utnyttja Studiefremjandet till finansiering, utbildning, hjälp med praktiska saker etc.

Verksamhetsberättelse

Senast den 15 februari ska varje grupp ha skickat in en verksamhetsberättelse som sammanfattar det gångna året till styrelsen. Den ska innehålla:

- Övergripande verksamhet
- Utåtriktade evenemang
- En redogörelse för gruppens aktiviteter/projekt/samarbeten (t.ex. nätverk) under året.

Detta utgör underlag till kretsens verksamhetsberättelse som presenteras på årsmötet. Grupperna bör tänka på att under året föra anteckningar om hur många personer som deltagit i externa aktiviteter så att detta kan redovisas här. Se mall för verksamhetsberättelse.

3.3.9.3 Finansiering för intressegrupper

Kassören är kontaktperson i styrelsen för ekonomiska frågor.

Intressegrupperna kan finansiera verksamhet och aktiviteter på olika sätt:

- Handkassa från kretsen till löpande mindre utgifter, se nedan

För större projekt kan dessa finansieras på tre sätt:

- Söka projektmedel från kretsen, se checklista
- Söka projektmedel från riksföreningen
- Söka extern finansiering från andra aktörer

Handkassa

Styrelsen kan fatta beslut om att en person ska få disponera en handkassa. En handkassa kan underlätta för grupper när det gäller inköp av t.ex. fika och andra småsaker. För handkassan gäller:

- Den är personlig och kvitteras ut hos kassören.
- Pengar ur handkassan ska endast ges i utbyte mot kvitto.
- Påfyllning av handkassa görs efter redovisning av kvittot.
- Handkassan är olika stor beroende på gruppens önskemål och storlek, vanligen 2 000 SEK per grupp och år. Gruppen får ut överenskommet belopp från kassören för småinköp. Spara kvittona och redovisa dessa samlat till kassören när större delen av kassan är använd. Skulle ytterligare handkassa behövas, anmäl detta till styrelsen då det kräver styrelsebeslut.

Attestregler

Externa fakturor som ska betalas av föreningen ska vara adresserade till föreningen. Ange en referens i form av namn på gruppen/projektet eller grupp-/projektledaren. (obs! ange alltså inte kassören som referens)

Naturskyddsföreningen i Göteborg

C/o Bo Jönson
Eklandagatan 12
412 55 Göteborg

Kassören ska alltid förvarnas om kommande fakturor, genom mail (bo.jonson@naturskyddsforeningen.se) eller styrelsebeslut, annars betalas inte fakturan.

Kontantutlägg för intressegrupper anges på sammanställningsblad som finns på hemsidan. [Blankett utlägg](#)
På sammanställningsbladet ska utläggets syfte specificeras samt vilken aktivitet det är kopplat till – inte vad det är man har köpt eftersom det står på kvittot. Har gruppen många små kontantutlägg (fika som köps av olika personer), ansök om handkassa, se ovan!

3.4 Lokal

På Första Långgatan 28 B sitter Naturskyddsföreningens Regionkansli Väst och Handla Miljövänligt Kontoret. I lokalerna kretsen har tillgång till två konferensrum, ett pentry och ett källarförråd.

3.4.1 Nycklar

För att kunna använda sig av lokalerna måste en ansvarig i varje grupp/styrelse/nätverk kvittera ut en lås-tag från Mari Ander på Handla Miljövänligt kontoret. Med taggen kommer en personlig kod som man använder sig av för att larma på och av efter ordinarie öppettider. Instruktioner om hur av- och påarmning går till får du vid uthämtning av taggen. Lokalansvarig i styrelsen är samordnare för tillgång till lokalen.

3.4.2 Bokning av mötes/konferensrum

Konferensrummen är egentligen ett stort konferensrum som går att dela av till två stycken rum. Ett större för ca 20-30 personer beroende på möblering, samt ett mindre rum för ca 10-15 personer beroende på möblering. För användning av hela det stora rummet bokas båda konferensrummen.

Bokning görs genom kontakt till kansli Väst som har tillgång till kalendersystemet. Möjlighet att visa bilder finns i båda rummen i form av storbilds-TV i stora konferensrummet och bärbar kanon i det lilla rummet. Specifika frågor om den tekniska utrustningen kan ställas vid bokning. Inne på kansliet finns ett blädderblock med ställning och pennor till.

Mail för bokning: kansli.vast@naturskyddsforeningen.se
Telefon: 072-309 79 89

3.4.3 Tillgång till WiFi

Vi kan använda oss av kansliets WiFi. **Namn på nät? Var i lokalen finns information om lösenord?**

3.4.4 Användning av dator, kopiator och skrivare

På kontor finns en bärbar dator i kretsens hylla. För information och lösenord kontakta sekreteraren i styrelsen.

Tillgång till skrivare är under utredning. (Utskrifter i svartvitt/färg? Anslutningsinstruktioner? Debitering?)

3.4.5 Post och postfack

Postmottagare för kretsen är kassören.

Postadress:
Naturskyddsföreningen i Göteborg
c/o Bo Jönson, Eklandagatan 12
412 55 Göteborg

3.4.6 Kök & mat

I pentryt finns kyl, diskho, två spisplattor, kaffebryggare och diskmaskin. Det finns även lite allehanda köksattiraljer som skärbrädor, osthyvlar, knivar etc. För att få en överblick rekommenderas ett besök och en egen inventering. I pentryt gäller allmänt folkvett – du städar upp efter dig!

Föreningen har hyllor i ett skåp över diskbänken med te, kaffe, andra torra livsmedel och förbrukningsvaror. Dessa är fria för alla aktiva i föreningen att använda. Märk därför produkter i kylskåpet/skåpet för torrvaror om du inte vill att andra grupper/nätverk ska nalla på dem.

3.4.7 Källarförråd

På kansliet finns en nyckel till källarförrådet. Förrådet finns i entréplan i huset, men ligger lite lurigt till, in bakom ett par dörrar som man behöver taggen för att ta sig förbi. Har du inte varit där innan kan kanslisten eller någon annan medlem visa dig. Nyckeln till förrådet ska alltid hängas tillbaka på kansliet efter du varit i förrådet så att alla kommer åt den.

4 Kommunikation

Här kan du läsa mer om olika kommunikationsvägar från riksföreningen och kretsen.

4.1 Kommunikation från riksföreningen

Riksföreningen kommunicerar både öppet till allmänheten och internt till medlemmarna på olika sätt.

4.1.1 Allmän information

4.1.1.1 Hemsidan

Riksföreningens hemsida: www.naturskyddsforeninge.se

4.1.1.2 Sociala medier

Facebook: *Naturskyddsforeningen*

Twitter: *@naturskyddsf*

Instagram: *naturskyddsforeningen*

Youtube-kanal: *Naturskyddsforeningen*

Blogg: *blogg.naturskyddsforeningen.se*

4.1.2 Information till medlemmarna

4.1.2.1 Medlemstidningen - Sveriges Natur

Naturskyddsföreningens medlemstidning heter Sveriges Natur och utkommer 5 gånger per år. Tidningen tar upp aktuella ämnen inom natur- och miljöområdet.

4.1.2.2 Årets bok

Naturskyddsföreningen har sedan länge producerat och sålt en bok med ett särskilt tema årligen – Årets bok. Temat är ofta kopplat till pågående fokusprojekt i föreningen och vi tar fram ett studiehandledningsmaterial till boken med hjälp av Studieförbundet. Boken erbjuds till föreningens medlemmar, huvudsakligen i samband med den årliga förnyelsen av medlemskapet. Boken erbjuds också företag vi samarbetar med och köps in av Bibliotekstjänst. Boken ges också ut som e-bok.

4.1.2.3 Naturkontakt

Naturkontakt är Naturskyddsföreningens medlemsforum. Naturkontakt är generellt stället där man kan hitta all information som finns från riks i form av handböcker och broschyrer. Detta ligger under materialskafferiet.

Följande erbjuds:

- intern debatt
- social mötesplats
- handböcker och broschyrer
- nyheter från kretsar, länsförbund, nätverk och rikskansliet

Inloggningshjälpen visar steg för steg hur du registrerar ett konto på Naturkontakt. Ladda ner PDF:en [här](#).

4.1.2.4 Krets brevet

Krets brevet är ett e-postutskick med viktig intern information från rikskansliet: inbjudningar, erbjudanden, information, formulär och nyproducerade trycksaker, tex foldrar och rapporter. Det kommer ut fyra-sex gånger per år.

Krets brevet går till den ordinarie postmottagaren i kretsar och länsförbund, eller till ordföranden i de fall kretsen inte har någon postmottagare.

Om postmottagaren i kretsen inte får krets brevet är det viktigt att ni kontrollerar att uppgiften i medlemsregistret om vem som är postmottagare i kretsen stämmer, så att krets brevet går till rätt person.

Tanken är att postmottagaren ska sprida informationen till de som kan ha nytta av den i kretsen. Föreningsinformatören lägger även upp krets brevet och alla dess bilagor på Naturkontakt, med etiketten [krets brev](#), som hamnar under Info & Material under fliken Aktuellt från riks.

4.1.2.5 Veckobrevet

E-nyhetsbrev för medlemmarna i Naturskyddsföreningen. Det ger löpande aktuell riksinformation, förhandsinformation och bakgrunder till föreningens agerande. Även information om vad som är på gång inom folkrörelsen och vad som händer på Naturkontakt.

Veckobrevet skickas i regel ut med e-post varje tisdag eftermiddag till alla som har en angiven e-postadress i medlemsregistret. Du kan även anmäla att du vill ha veckobrevet genom att maila till veckobrevet@naturskyddsforeningen.se. Ange ditt medlemsnummer och att du vill prenumerera.

4.2 Kommunikation från kansliet Väst

4.2.1 Allmän information

4.2.1.1 Hemsidan

Kansli Västs hemsida: www.vast.naturskyddsforeningen.se

4.2.1.2 Sociala medier

Facebook: *Naturskyddsföreningen i Väst*

4.2.2 Information till medlemmarna

4.2.2.1 E-post nyhetsbrev

Vill du få Kansli Västs nyhetsbrev, maila till kansli.vast@naturskyddsforeningen.se

4.3 Kommunikation från kretsen

Kretsen kommunicerar både öppet till allmänheten och internt till medlemmarna på olika sätt.

4.3.1 Allmän information

4.3.1.1 Hemsidan

På kretsens [hemsida](#) finns aktuell information om vilka vi är, vad vi arbetar med och vad som händer i kretsen. På hemsidan samlas också föreningsdokument, yttranden och debattartiklar.

Intressegruppernas sidor på hemsidan

Alla intressegrupper har tillgång till en sida på hemsida under fliken [Intressegrupper](#).

4.3.1.2 Sociala medier

Facebook: [Naturskyddsföreningen i Göteborg](#)

Gruppernas kan ha egna Facebooksidor. För mer information om vilka grupper som har facebooksidor, se fliken Intressegrupper på hemsidan.

4.3.2 Information till medlemmarna

4.3.2.1 Programblad

Kretsen ger ut två skriftliga program per år, dessa utges som inbladning i Sveriges Natur i februari och september. Det innehåller information om planerade aktiviteter, informationen läggs också ut på hemsidan och på Facebook. Inbladningen sker i samarbete med kretsar i kommuner runt Göteborg om det finns intresse.

Intressegrupperna får förfrågan om att skicka in information om planerade aktiviteter för tryck i programmet.

4.3.2.2 E-nyhetsbrev

Vill du ha nyhetsbrevet kan du anmäla det på hemsidan: goteborg.naturskyddsforeningen.se/nyhetsbrev

En redaktionsgrupp tillsammans med ansvarig redaktör skickar ut e-nyhetsbrev ett fastställt datum varje månad. Presstopp för material är samma datum varje månad. Se tidigare e-nyhetsbrev alt. årskalender för datum.

E-nyhetsbrevet tar upp:

- Kommande aktiviteter under månaden
- Rapportering från genomförda evenemang m.m.
- Behov av volontärer
- Annat aktuellt

4.4 Media

4.4.1 Pressmeddelanden

Pressmeddelanden kan användas för att uppmärksamma media på händelser. Nedan följer några korta tips på hur man skriver pressmeddelanden.

- Pressmeddelanden ska vara så lika färdiga artiklar som möjligt. Det allra bästa är om pressmeddelandet går att publicera rakt av. Det viktigaste ska komma direkt i början och handlar oftast om att svara på enkla frågor som när, var, hur, vem och varför. Tänk att du skriver till en person, inte att du skriver till tidningen.
Det är viktigt att fånga uppmärksamheten med en lockande rubrik (bör rymmas på en rad) och därefter en ingress (sammanfattning) i fet stil på 2-4 rader. Ingressen ska sammanfatta hela nyheten. Det är bra att varva citat med löpande text, så kallad brödtext.
- Skriv aldrig längre än en A4-sida, undvik förkortningar och ange alltid datum samt kontaktuppgifter till den ansvariga hos er. Avsluta pressmeddelandet med kontaktinformation till er talesperson eller annan person som man kan kontakta i frågan. Namn, mobilnummer och mailadress bör finnas med.

För att skriva ett pressmeddelande i Naturskyddsföreningens namn ska det godkännas av styrelsen. Kontakta ordförande.

Pressmeddelanden samlas under [Våra ståndpunkter](#) på vår hemsida.

4.4.2 Insändare och debattartiklar

Syftet med en debattartikel är just att väcka eller att haka på en redan existerande debatt. Börja debattartikeln med det viktigaste och var sakligt. Se även till att lyfta fram vad vi tycker. För att få aktualitet i artikeln så är det bra att skicka ut den samma dag som något händer. Försök så långt det är möjligt att börja artikeln med "idag". Det kan handla om en ny rapport som har släppts, ett beslut som ska tas, en utredning som presenteras, en årsdag för något, en remiss som lämnats in osv. Har ni tillgång till helt ny information så är det mycket bra. Ju mer allmänintresse det finns desto bättre. Ett sätt att öka chanserna till publicering är att hitta några andra att skriva med (ju mer oanade samarbeten desto bättre). Tänk på att fördelarna måste överväga nackdelen att vi syns mindre då vi skriver under med fler aktörer.

För att skriva en debattartikel i Naturskyddsföreningens namn ska den godkännas av styrelsen. Kontakta ordförande.

Debattartiklar samlas under [Våra ståndpunkter](#) på vår hemsida.

4.4.3 Miljöjuridik, remisser mm

Rapporter och yttranden ska stämmas av med styrelsen, så att det verkligen är åsikter som föreningen står för. Frågan anmäls och tas upp på kommande styrelsemöte, vid tidsbrist är minimum en avstämning med ordförande. Kontakta ordförande eller den som är sammankallande till nästa styrelsemöte (uppgifter om vem som är sammankallande till nästa möte finns på styrelsens hemsida).

Yttranden ska skrivas under av ordförande eller vice ordföranden innan inlämnande.

Om en rapport ska presenteras så är det bra att i kombination med detta skriva en debattartikel eller en aktivitet t.ex. en presentation eller debatt. Detta för att skapa fokus på rapporten.

Våra lämnade yttranden samlas under "[Våra ståndpunkter](#)" på vår hemsida.

5 Checklistor och mallar – ej komplett

5.1 Planering av verksamhet och Årskalender

- Tidsplan för föreningens lokala arbete finns i Årskalendern

5.2 Planering av aktiviteter

- Checklista för diverse utåtriktade evenemang
- Checklista för offentligt föredrag

5.3 Studieförbundet

- Checklista för kontakt med Studieförbundet

5.4 Intressegrupp

- Starta en Intressegrupp
- Mall för Verksamhetsberättelse
- Mall för Verksamhetsplan och budget
- Mall för Projektansökan till kretsen